

ΙΛΙΑΣ Ραψωδία Τ

Ἦὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὀκεανοῖο ροάων
ὄρνυθ', ἴν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
ἦ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
εὔρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὄν φίλον υἱὸν
κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι 5
μύρονθ'· ἦ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
τέκνον ἐμὸν τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ
κεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
τύνη δ' Ἥφαιστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο 10 IT
καλὰ μάλ', οἷ' οὐ πῶ τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.
ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε
πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἔλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 15
ὡς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδν χόλος, ἐν δέ οἱ ὅσσε
δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡς εἰ σέλας ἐξεφάνθεν·
τέρπετο δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ἦσι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσω
αὐτίκα μητέρα ἦν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 20 IT
μητρὲς ἐμῆ τὰ μὲν ὄπλα θεὸς πόρην οἷ' ἐπεικῆς
ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μὴ δὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
νῦν δ' ἦτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δεῖδω μὴ μοι τόφρα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν
μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλὰς 25
εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν,
ἐκ δ' αἰὼν πέφαται, κατὰ δὲ χροῖα πάντα σαπήη.
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
τέκνον μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα 30 IT
μυῖας, αἶ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν·
ἦν περ γὰρ κεῖται γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
αἰεὶ τῷ γ' ἔσται χροῖς ἔμπεδος, ἦ καὶ ἀρείων.
ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἦρωας Ἀχαιοὺς
Μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν 35
αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσσο δ' ἀλκίην.
ὡς ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρσῆς ἐνήκε,
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
στάξε κατὰ ρινῶν, ἵνα οἱ χροῖς ἔμπεδος εἴη.
αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεὺς 40 IT
σμερδαλέα ἰάχων, ὄρσεν δ' ἦρωας Ἀχαιοὺς.
καὶ ῥ' οἷ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον
οἷ τε κυβερνήται καὶ ἔχον οἰήϊα νηῶν
καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν σίτοιο δοτῆρες,
καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὐνεκ' Ἀχιλλεὺς 45
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
τῷ δὲ δῦω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε
Τυδεΐδης τε μενεπτόλεμος καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς

ἔγχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἔλκεα λυγρά·
 κὰδ δὲ μετὰ πρώτη ἀγορῇ ἴζοντο κιόντες. 50 IT
 αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 ἔλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 οὔτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 55
 Ἄτρεΐδῃ ἢ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
 ἔπλετο σοὶ καὶ ἐμοί, ὃ τε νῶϊ περ ἀχγυμένω κῆρ
 θυμοβόρω ἔριδι μενεήναμεν εἵνεκα κούρης;
 τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῶ
 ἦματι τῷ ὅτ' ἐγὼν ἐλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας· 60 IT
 τὼ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὁδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὔδας
 δυσμενέων ὑπὸ χερσὶν ἐμεῦ ἀπομνήσαντος.
 Ἔκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι οἴω.
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ 65
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη·
 νῦν δ' ἦτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρῆ
 ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
 ὄτρυνον πόλεμον δὲ κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς,
 ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίον ἐλθῶν 70 IT
 αἴ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν· ἀλλὰ τιν' οἴω
 ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγησι
 δῆϊου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.
 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἐχάρησαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλεΐωνος. 75
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 αὐτόθεν ἐξ ἔδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς·
 ὦ φίλοι ἦρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος
 ἔσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν
 ὑββάλλειν· χαλεπὸν γὰρ ἐπισταμένῳ περ ἐόντι. 80 IT
 ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὀμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι
 ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
 Πηλεΐδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἳ ἄλλοι
 σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος.
 πολλάκι δὴ μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον 85
 καὶ τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἰτιός εἰμι,
 ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινύς,
 οἳ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
 ἦματι τῷ ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
 ἀλλὰ τί κεν ρέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ. 90 IT
 πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἢ πάντας ἀᾶται,
 οὐλομένη· τῇ μὲν θ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
 πῖλναται, ἀλλ' ἄρα ἦ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει
 βλάπτους ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὔν ἕτερόν γε πέδησε.
 καὶ γὰρ δὴ νύ ποτε Ζεὺς ἄσατο, τὸν περ ἄριστον 95
 ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
 Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνης ἀπάτησεν,
 ἦματι τῷ ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληΐην

Ἀλκμήνη τέξεσθαι εὐστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
 ἦτοι ὃ γ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι· 100 IT
 κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγει.
 σήμερον ἄνδρα φόως δὲ μογοστόκος Εἰλείθια
 ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
 τῶν ἀνδρῶν γενεῆς οἷ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσί. 105
 τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
 ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
 εἰ δ' ἄγε νῦν μοι ὄμοσον Ὀλύμπιε καρτερὸν ὄρκον,
 ἧ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν
 ὅς κεν ἐπ' ἧματι τῷδε πέση μετὰ ποσσὶ γυναικὸς 110 IT
 τῶν ἀνδρῶν οἷ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
 ὣς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὐ τι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
 ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὄρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη.
 Ἥρη δ' αἶξασα λίπεν ρίον Οὐλύμπιοι,
 καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαικόν, ἔνθ' ἄρα ἤδη 115
 ἰφθίμην ἄλογον Σθενέλου Περσηϊάδαο.
 ἧ δ' ἐκύει φίλον υἱόν, ὃ δ' ἔβδομος ἐστήκει μείς·
 ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόως δὲ καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα,
 Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας.
 αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα Δία Κρονίωνα προσηύδα· 120 IT
 Ζεῦ πάτερ ἀργικέραυνε ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
 ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλὸς ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει
 Εὐρυσθεὺς Σθενέλοιο παῖς Περσηϊάδαο
 σὸν γένος· οὐ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
 ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν· 125
 αὐτίκα δ' εἶλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο
 χωόμενος φρεσὶν ἦσι, καὶ ὄμοσε καρτερὸν ὄρκον
 μὴ ποτ' ἐς Οὐλύμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 αὐτίς ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἧ πάντας ἀἶται.
 ὣς εἰπὼν ἔρριπεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος 130 IT
 χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
 τὴν αἰεὶ στενάχεσθ' ὄθ' ἐὼν φίλον υἱὸν ὀρῶτο
 ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
 ὣς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ
 Ἀργείους ὀλέκεσκεν ἐπὶ πρυμνῆσι νέεσσιν, 135
 οὐ δυνάμην λελαθέσθ' Ἄτης ἧ πρῶτον ἀάσθη.
 ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην καὶ μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
 ἄψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
 ἀλλ' ὄρσει πόλεμον δὲ καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
 δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχέμεν ὅσσά τοι ἐλθὼν 140 IT
 χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο διὸς Ὀδυσσεύς.
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ Ἄρης,
 δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐλόντες
 οἴσουσ', ὄφρα ἴδῃαι ὃ τοι μενοεικέα δώσω.
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 145
 Ἄτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον
 δῶρα μὲν αἰ κ' ἐθέλησθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικὲς,
 ἧ τ' ἐχέμεν παρὰ σοί· νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης

αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας
 οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον· 150 IT
 ὣς κέ τις αὐτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται
 ἔγχει χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
 ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 μὴ δ' οὕτως, ἀγαθὸς περ ἐών, θεοεΐκελ' Ἀχιλλεῦ 155
 νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἴας Ἀχαιῶν
 Τρωσὶ μαχησομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
 φύλοπις, εὐτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
 ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύση μένος ἀμφοτέροισιν.
 ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς 160 IT
 σίτου καὶ οἴνιοι· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
 οὐ γὰρ ἀνήρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
 ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι·
 εἴ περ γὰρ θυμῷ γε μενοινάα πολεμίζειν,
 ἀλλὰ τε λάθρη γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει 165
 δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
 ὃς δέ κ' ἀνήρ οἴνιοι κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
 ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
 θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
 πρὶν κάμνει πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο. 170 IT
 ἀλλ' ἄγε λαὸν μὲν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
 ὄπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορὴν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
 ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῆσιν ἰανθῆς.
 ὀμνυέτω δέ τοι ὄρκον ἐν Ἀργείοισιν ἀναστάς 175
 μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι·
 ἢ θέμις ἐστὶν ἄναξ ἢ τ' ἀνδρῶν ἢ τε γυναικῶν·
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσίν ἴλαος ἔστω.
 αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω
 πείρη, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχησθα. 180 IT
 Ἄτρεΐδη σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ
 ἔσσεαι. οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆα
 ἄνδρ' ἀπαρέσασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη.
 τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 χαίρω σεῦ Λαερτιάδη τὸν μῦθον ἀκούσας· 185
 ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα δῖκεο καὶ κατέλεξας.
 ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὁμόσαι, κέλεται δέ με θυμός,
 οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 μιμνέτω αὐτόθι τεῖος ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
 μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα 190 IT
 ἐκ κλισίῃς ἔλθῃσι καὶ ὄρκια πιστὰ τάμωμεν.
 σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἠδὲ κελεύω·
 κρινάμενος κούρητας ἀριστήας Παναχαιῶν
 δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεικέμεν, ὅσ' Ἀχιλῆϊ
 χιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναικάς. 195
 Ταλθύβιος δέ μοι ὄκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
 κάπρον ἐτοίμασάτω ταμέειν Δί τ' Ἡελίῳ τε.
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

Ἀτρεΐδῃ κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον
ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι, 200 IT
ὀππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται
καὶ μένος οὐ τόσον ἦσιν ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσι.
νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαῖγμένοι, οὓς ἐδάμασσαν
Ἔκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν,
ὕμεις δ' ἐς βρωτὸν ὀτρύνετον· ἦ τ' ἂν ἔγωγε 205
νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμίζειν υἱᾶς Ἀχαιῶν
νήστιας ἀκμήνους, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὶν τεισαίμεθα λώβην.
πρὶν δ' οὐ πῶς ἂν ἔμοιγε φίλον κατὰ λαιμὸν ἰεῖη
οὐ πόσις οὐδὲ βρῶσις ἐταίρου τεθνηῶτος 210 IT
ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαῖγμένος ὄξεϊ χαλκῷ
κεῖται ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
μύρονται· τό μοι οὐ τι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
ἀλλὰ φόνος τε καὶ αἶμα καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 215
ὦ Ἀχιλεῦ Πηλῆος υἱὲ μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
κρείσσων εἰς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματι γε προβαλοίμην
πολλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα οἶδα.
τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν. 220 IT
αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
ἦς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὶν κλίνῃσι τάλαντα
Ζεὺς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
γαστέρι δ' οὐ πῶς ἔστι νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιοῦς· 225
λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἦματα πάντα
πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι
νηλέα θυμὸν ἔχοντας ἐπ' ἦματι δακρύσαντας·
ὄσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται 230 IT
μεμνήσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμῆς αἰεὶ
ἔσσάμενοι χροὶ χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην
λαῶν ὀτρυντὸν ποτιδέγμενος ἰσχανάσθω·
ἦδε γὰρ ὀτρυντὸς κακὸν ἔσσεται ὅς κε λίπηται 235
νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὀρμηθέντες
Τρῶσιν ἐφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄζυν Ἄρηα.
ἦ, καὶ Νέστορος υἱᾶς ὀπάσσατο κυδαλίμοιο
Φυλεΐδην τε Μέγητα Θόαντά τε Μηριόνην τε
καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα καὶ Μελάνιππον· 240 IT
βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
αὐτίκ' ἐπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον·
ἐπτά μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὓς οἱ ὑπέστη,
αἶθωνας δὲ λέβητας εἴκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας 245
ἔπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηΐδα καλλιπάρηον.
χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα τάλαντα
ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν.

καὶ τὰ μὲν ἐν μέσση ἀγορῇ θέσαν, ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἴστατο· Ταλθύβιος δὲ θεῶ ἑναλίγκιος αὐδὴν 250 IT
κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Ἄτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χεῖρεςσι μάχαιραν,
ἢ οἱ παρ' ἕξαιος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος Διὶ χεῖρας ἀνασχῶν
εὐχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἶατο σιγῇ 255
Ἀργεῖοι κατὰ μοῖραν ἀκούοντες βασιλῆος.
εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος
Γῆ τε καὶ Ἥλιος καὶ Ἑρινύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὁμόσση, 260 IT
μὴ μὲν ἐγὼ κούρη Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπένεικα,
οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος οὔτε τευ ἄλλου.
ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίησιν ἐμῆσιν.
εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν ὅτις σφ' ἀλίτηται ὁμόσσας. 265
ἢ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλεῖ χαλκῶ.
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἀλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
ῥῖψ' ἐπιδινήσας βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἀνστάς Ἀργεῖοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
Ζεῦ πάτερ ἢ μεγάλας ἄτας ἄνδρεςσι διδοῖσθα· 270 IT
οὐκ ἂν δὴ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσιν
Ἄτρεΐδης ὄρινε διαμπερές, οὐδέ κε κούρην
ἦγεν ἐμεῦ ἀέκοντος ἀμήχανος· ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς
ἦθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ζυνάγωμεν Ἄρηα. 275
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος,
δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο.
καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίησιν θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας, 280 IT
ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηῖς δ' ἄρ' ἔπειτ' ἰκέλη χρυσέη Ἀφροδίτη
ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαῖγμένον ὄξεϊ χαλκῶ,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε
στήθεά τ' ἠδ' ἀπαλὴν δειρὴν ἰδὲ καλὰ πρόσωπα. 285
εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα θεῆσι·
Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ
ζῶν μὲν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα,
νῦν δέ σε τεθνηῶτα κιχάνομαι ὄρχαμε λαῶν
ἄψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεὶ. 290 IT
ἄνδρα μὲν ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαῖγμένον ὄξεϊ χαλκῶ,
τρεις τε κασιγνήτους, τοὺς μοι μία γείνατο μήτηρ,
κηδείους, οἱ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον.
οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκύς Ἀχιλλεὺς 295
ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
κλαίειν, ἀλλὰ μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν

ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.
 τὼ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηότα μείλιχον αἰεὶ. 300 IT
 ὣς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες
 Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἐκάστη.
 αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
 λισσόμενοι δειπνήσαι· ὃ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
 λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπέιθεθ' ἑταίρων, 305
 μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος
 ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεὶ μ' ἄχος αἰνὸν ἰκάνει·
 δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης.
 ὣς εἰπὼν ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας,
 δοῖω δ' Ἀτρεΐδα μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς 310 IT
 Νέστωρ Ἰδομενεὺς τε γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ
 τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐδέ τι θυμῷ
 τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
 μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε·
 ἦ ῥά νύ μοι ποτε καὶ σὺ δυσάμμορε φίλταθ' ἑταίρων 315
 αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
 αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὅποτε σπερχοῖατ' Ἀχαιοὶ
 Τρωσὶν ἐφ' ἵπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυον Ἄρηα.
 νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαῖγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος ἐνδον ἐόντων 320 IT
 σῆ ποθῆ· οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
 οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
 ὅς που νῦν Φθίῃφι τέρην κατὰ δάκρυον εἴβει
 χήτει τοιοῦδ' υἱός· ὃ δ' ἄλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
 εἶνεκα ῥιγεδαυῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω· 325
 ἦε τὸν ὃς Σκύρω μοι ἐνὶ τρέφεται φίλος υἱός,
 εἴ που ἔτι ζῶει γε Νεοπτόλεμος θεοειδής.
 πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐώλπει
 οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἵπποβότοιο
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίην δὲ νέεσθαι, 330 IT
 ὡς ἂν μοι τὸν παῖδα θοῆ ἐνὶ νηϊ μελαίνῃ
 Σκυρόθεν ἐξαγάγοις καὶ οἱ δείξειας ἕκαστα
 κτῆσιν ἐμὴν δμῶάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα.
 ἦδη γὰρ Πηληϊά γ' ὄϊομαι ἢ κατὰ πάμπαν
 τεθνάμεν, ἢ που τυτθὸν ἔτι ζῶοντ' ἀκάχησθαι 335
 γήραϊ τε στυγερῷ καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
 λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται.
 ὣς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
 μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον·
 μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων, 340 IT
 αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεται ἀνδρὸς ἔηος.
 ἦ νῦν τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
 κείνος ὃ γε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιρῶν
 ἦσται ὀδυρόμενος ἔταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι 345
 οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὃ δ' ἄκμηνος καὶ ἄπαστος.
 ἀλλ' ἴθι οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
 στάξον ἐνὶ στήθεσσι, ἵνα μή μιν λιμὸς ἴκηται.

ὡς εἰπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
ἦ δ' ἄρπη εἵκυα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ 350 IT
οὐρανοῦ ἐκκατεπᾶλτο δι' αἰθέρος· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἦ δ' Ἀχιλλῆϊ
νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἀτερπῆς γούναθ' ἴκοιτο·
αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ 355
ῥῶχετο, τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται
ψυχραὶ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαιο,
ὡς τότε ταρφειαὶ κόρυθες λαμπρὸν γανώσσαι
νηῶν ἐκφορέοντο καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι 360 IT
θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δοῦρα.
αἶγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν
χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὄρνυτο ποσσὶν
ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τῷ δὲ οἱ ὄσσε 365
λαμπέσθην ὡς εἴ τε πυρὸς σέλας, ἐν δὲ οἱ ἦτορ
δῦν' ἄχος ἀτλητον· ὃ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων
δύσετο δῶρα θεοῦ, τὰ οἱ Ἕφαιστος κάμε τεύχων.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
καλὰς ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας· 370 IT
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσι ἐδυνεν.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
εἴλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠῦτε μήνης.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτησι φανήη 375
καιομένοιο πυρός, τό τε καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι
σταθμῶ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
ὡς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἴκανε
καλοῦ δαιδαλέου· περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας 380 IT
κρατὶ θέτο βριαρῆν· ἦ δ' ἀστήρ ὡς ἀπέλαμπεν
ἵπουρις τρυφάλεια, περισσεύοντο δ' ἔθειραι
χρῦσαι, ἃς Ἕφαιστος ἴει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
πειρήθη δ' ἔο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
εἰ οἷ ἐφαρμόσσειε καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα· 385
τῷ δ' εὔτε πτερὰ γίγνεται, ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρῷον ἐσπάσατ' ἔγχος
βριθὸν μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
πάλλιν, ἀλλὰ μιν οἷος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων 390 IT
Πηλίου ἐκ κορυφῆς φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσι·
ἵπους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
ζεύγνυον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν, ἐν δὲ χαλινοὺς
γαμφηλῆς ἔβαλον, κατὰ δ' ἠνία τεῖναν ὀπίσσω
κολλητὸν ποτὶ δίφρον· ὃ δὲ μάλιστα φαεινὴν 395
χειρὶ λαβῶν ἀραρυῖαν ἐφ' ἵπποιον ἀνόρουσεν
Αὐτομέδων· ὀπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεύς
τεύχεσι παμφαίνων ὡς τ' ἠλέκτωρ Ὑπερίων,

σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἐοῖο·
Ξάνθέ τε καὶ Βαλίε τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης 400 IT
ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἠνιοχῆα
ἄψ Δαναῶν ἐς ὄμιλον ἐπεὶ χ' ἔωμεν πολέμοιο,
μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνηῶτα.
τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρῆατι· πᾶσα δὲ χαίτη 405
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὐδας ἵκανεν·
αὐδῆεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
ἀλλὰ τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον· οὐδέ τοι ἡμεῖς
αἴτιοι, ἀλλὰ θεὸς τε μέγας καὶ Μοῖρα κραταιή. 410 IT
οὐδὲ γὰρ ἡμετέρη βραδυτῆτί τε νωχελίη τε
Τρῶες ἀπ' ὅμοιιν Πατρόκλου τεύχε' ἔλοντο·
ἀλλὰ θεῶν ὄριστος, ὃν ἠὔκομος τέκε Λητώ,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἔκτορι κῦδος ἔδωκε.
νῶϊ δὲ καὶ κεν ἅμα πνοιῆ Ζεφύροιο θέοιμεν, 415
ἦν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῶ
μόρσιμόν ἐστι θεῶ τε καὶ ἀνέρι ἴφι δαμῆναι.
ὡς ἄρα φωνήσαντος Ἐρινύες ἔσχεθον αὐδῆν.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
Ξάνθε τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χρή. 420 IT
εὔ νυ τὸ οἶδα καὶ αὐτὸς ὃ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι
νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.
ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.